

West-Brabant

1302514

Gem. STEENBERGEN		Kopie aan: WHGCv -
25 APR 2013		Vertrouwelijk
MO		

Gemeente Steenbergen
t.a.v. Dhr. C.J.M. van Geel
Postbus 6
4650 AA Steenbergen

Kenmerk: BD-13000453
Behandeld door: M. van Beers
Onderwerp: beleidsbegroting 2014

Datum: 24 april 2013
E-mail: m.van.beers@ggdwestbrabant.nl

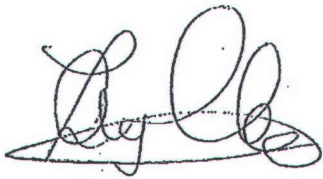
Geachte heer van Geel,

Hierbij sturen wij u onze (ontwerp-)beleidsbegroting 2014 toe, die past binnen de kadernota zoals het Algemeen Bestuur die op 11 april vaststelde.

Op 20 juni neemt het Algemeen Bestuur een besluit over deze begroting. Conform artikel 35, lid 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen kan uw raad zijn zienswijze over onze begroting naar voren brengen. Wij zijn graag bereid om bij de bespreking van de beleidsbegroting in uw gemeente een toelichting te geven.

Hoogachtend,
het Dagelijks Bestuur van de
Gemeenschappelijke regeling Openbare gezondheidszorg West-Brabant,
namens deze,

A. van der Zijden,
directeur publieke gezondheid.

Bijlage: (ontwerp-)beleidsbegroting 2014 GROGZ Hart voor Brabant

Cc: - de ambtenaar volksgezondheid (per e-mail);

West-Brabant

Beleidsbegroting 2014

GGD West-Brabant

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEMEENTELIJKE BIJDRAGE	3
2.1	GEMEENTELIJKE BIJDRAGE	3
2.2	INDEXERING	4
3	PROGRAMMA'S	5
3.1	PREVENTIE VAN INFECTIEZIEKTEN	5
3.2	JEUGD EN GEZIN	6
3.3	LOKAAL GEZONDHEIDSBELEID	7
3.4	PUBLIEKSINFORMATIE EN COMMUNICATIE	8
3.5	GEZONDE EN VEILIGE LEEFOMGEVING	8
3.6	KWETSBARE GROEPEN	10
3.7	ONDERSTEUNENDE AFDELINGEN	10
3.9	TOTAAL KOSTEN PER GEMEENTE	12
4	PARAGRAAF VERBONDEN PARTIJEN	13
4.1	HÉT SERVICE CENTRUM.....	13
4.2	STICHTING GGDPLUS	13
4.3	BUREAU GEZONDHEID, MILIEU EN VEILIGHEID	14
4.4	COÖPERATIEVE VERENIGING INTEGRALE JEUGDGEZONDHEIDSZORG.....	14
5	PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	15
6	PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING	16
6.1	HUISVESTING.....	16
6.2	HÉT SERVICE CENTRUM.....	16
7	PARAGRAAF FINANCIERING	17
8	PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN	18
8.1	BELEID VOOR RESERVES EN VOORZIENINGEN IN RELATIE TOT DE RISICO'S	18
8.2	RESERVES EN VOORZIENINGEN	18
8.3	INVENTARISATIE VAN DE RISICO'S.....	18
9	PROGRAMMAREKENING 2014	21
10	EXPLOITATIEOVERZICHT 2014	22
11	TOELICHTING EXPLOITATIEOVERZICHT 2014	23
11.1	BATEN	23
11.2	LASTEN	23
11.3	RESULTAAT	24
12	INVESTERINGSBEGROTING 2014	25
13	KASTROOMOVERZICHT 2014	26

14 MEERJARENRAMING 2013-201827

BIJLAGEN

Voorwoord

Hierbij bieden wij u de beleidsbegroting 2014 van de GGD West-Brabant aan. In deze beleidsbegroting werken we inhoudelijk en financieel de voornemens uit van de kadernota, zoals het Algemeen Bestuur die op 11 april vaststelde.

In 2011 spraken we af dat de GGD gedurende drie jaar (vanaf 2012) 3% zou bezuinigen. In 2014 voeren we deze bezuiniging van 3% voor de laatste maal door.

We werken deze bezuiniging in komende maanden verder uit. Maar de eventuele frictiekosten die hierdoor ontstaan, kunnen we vanwege de omvang van onze reserves niet meer zelf opvangen.

Inmiddels zijn we samen met leden van Dagelijks Bestuur, het Algemeen Bestuur, ambtenaren, directie en medewerkers een intensief traject gestart om het takenpakket aan te passen en te flexibiliseren. Uitgangspunt voor deze wijzigingen vormt de bestuursvisie zoals het Algemeen Bestuur die in december 2012 besprak,

In deze beleidsbegroting verwerkten we de eerste drie experimenten rondom dit traject. Deze experimenten leveren ons leerervaringen op die we gebruiken om verdere invulling te geven aan de nieuwe GGD.

Eén experiment van flexibilisering betreft de inspecties van de kinderopvang. Hieraan willen we een gedeelte van de taakstellende 3% bezuiniging koppelen. Na het overleg met de gemeenten over wat zij willen afnemen, weten we wat dit voor definitieve bezuiniging betekent.

De samenleving is continu in beweging. De veranderingen in het rijksbeleid, de financiële situatie in Nederland en de veranderende rol van de gemeenten, kunnen ook gevolgen hebben voor de gezondheid en het welzijn van de inwoners van West-Brabant. We zien het als onze opdracht om hier scherp en alert in te blijven en onze maatschappelijke rol namens de gemeenten op adequate wijze in te vullen.

Het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke regeling Openbare gezondheidszorg West-Brabant,

de secretaris,
A. van der Zijden

de voorzitter,
L.C. Poppe-de Looff

1 Inleiding

Gemeenten en GGD zijn partners in het bereiken van gezondheid, veiligheid en welzijn. Voorwaarde voor gezonde burgers die vanuit eigen kracht een bijdrage leveren aan de maatschappij. Gemeenten hebben behoefte aan meer keuzevrijheid in het GGD-pakket: flexibilisering. Het gaat daarbij om een verandering van meerdere jaren, in een groeimodel naar 2020. We zijn gestart vanuit de behoeften van gemeenten om het productenpakket van de GGD meer aan te laten sluiten bij de lokale situatie. De bestuursvisie luidt als volgt:

De GGD Gevoel voor Brabant

ons werk, uw leven!

In 2020 is de GGD hét kenniscentrum van de gemeenten in de regio, dat op transparante wijze de preventieve zorg in het brede sociale domein innoveert, initieert, regisseert, onderzoekt, verbindt, versterkt en uitvoert. Om zo gezondheid, veiligheid en welzijn van (kwetsbare) burgers te bewaken, bevorderen en beschermen. Vanuit gezamenlijk en gelijkwaardig partnership, gebaseerd op natuurlijk vertrouwen, gezag, expertise en kwaliteit. Als flexibele spin in het web verbindt GGD burgers, zorgpartijen en gemeenten, vanuit het perspectief van de burger. Dagelijks en in crisissituaties. Dichtbij, op maat, helder en informatief. Vanuit eigen kracht én gezamenlijke kracht!

De belangrijkste opdracht voor 2014 is om, op basis van deze visie, een GGD-pakket en een aanpak voor flexibilisering uit te werken. Om dit te bereiken en om te leren starten we in 2014 met drie experimenten:

Experiment 1: inspecties Wet kinderopvang. De aanleiding voor dit experiment is de behoefte aan meer lokale sturing en een betere invulling van het lokale handhavingsbeleid. Het resultaat hiervan is dat een beperkt deel van het product Technische hygiënezorg in het basispakket blijft en dat gemeenten in samenspraak met de GGD invulling gaan geven aan het lokale handhavings- en controlebeleid van de kinderopvang.

Experiment 2: maatwerk preventieprogramma's. Dit experiment gaat over het inhoudelijk volledig vraaggericht invullen van het maatwerkdeel van preventieprogramma's (onderdeel van het basispakket), in een goede samenwerking tussen gemeente, GGD en andere partners. De opdracht aan de GGD is om integraal en flexibel in te spelen op de vraag en écht vraaggericht te zijn. Het kan ook leiden tot een heel andere inzet van de GGD, die de preventieprogramma's overstijgt.

Experiment 3: slimmer benutten van de GGD in het sociale domein. Voortvloeiend uit de bestuurlijke visie heeft de GGD, als organisatie van de gemeente, rollen en taken in het brede sociale domein. In dit experiment zoeken we uit welke rollen en taken dit zijn.

Agenda voor een gezonde samenleving – de speerpunten

Het rijk heeft veel beleid dat het (gemeentelijk) gezondheidsbeleid raakt. We hebben de meest recente landelijke gezondheidsnota *Gezondheid dichtbij* vertaald in negen speerpunten.

De GGD reikt de gemeente die speerpunten aan voor haar beleid. Wij noemen dat de "*Agenda voor een gezonde samenleving*". In dit boek voor gemeenten en samenwerkingspartners staan de negen thema's die vanuit onze kennis over de publieke gezondheid in West-Brabant van belang zijn.

Uit de verhalen springen drie beleidsthema's in het oog:

- het streven naar duurzame gezondheid;
- de slimme samenwerking tussen lokale partners;
- het versterken van de eigen kracht van burgers.

2 Gemeentelijke bijdrage

2.1 Gemeentelijke bijdrage

Dit overzicht geeft een beeld van de financiële ontwikkeling van de bijdrage per inwoner voor 2014.

Gemeentelijke bijdrage	Per inwoner		Totaal GGD	
	2013	2014	2013	2014
Gemeentelijke bijdrage voorgaand jaar	18,59	18,89	12.799.457	13.040.730 ¹
Correctie i.v.m. voorziening infectieziektebestrijding	-	0,07 ²	-	50.000-
Gemeentelijke bijdrage	18,59	18,82	12.799.457	12.990.730
Bezuiniging 3%	-0,55	-0,56	378.682-	389.722-
Indexering (2014: 1,93%)	0,32	0,36	222.033	250.354
Extra contactmoment J&G	pm	pm	pm	pm
Subtotaal gemeentelijke bijdrage	18,36	18,62	12.642.808	12.851.362
Bijdrage Elektronisch Kind Dossier	0,53 ³		363.859	-
Totaal gemeentelijke bijdrage	18,89	18,62	13.006.667	12.851.362

¹ verschil tussen 13.006.667 en 13.040.730 wordt verklaard door aantal inwoners en afronding van bedragen.

² Voorziening infectieziekten is opgebouwd in 2011 t/m 2013 tot het benodigde niveau van € 250.000 (conform AB besluit 15-1-2010)

³ Bijdrage EKD is vanaf 2014 onderdeel van de gemeentelijke bijdrage.

In 2013/2014 starten we een experiment met een extra contactmoment voor pubers (zie paragraaf 3.2 voor meer uitleg). In de gemeentelijke bijdrage is hiermee nog geen rekening gehouden. Gemeenten krijgen hiervoor aanvullende middelen van het rijk. Het Dagelijks Bestuur stuurde hierover eind 2012 een informerende brief naar de gemeenten.

Aan de flexibilisering van de inspecties van de kinderopvang willen we een gedeelte van de taakstellende 3% bezuiniging koppelen. Daarom moeten we op korte termijn met de gemeenten in gesprek om te weten wat ze willen afnemen voor bijvoorbeeld de komende twee jaar. Daarna weten we wat dit voor definitieve bezuiniging betekent. Dit wordt van de 3 % bezuiniging afgehaald en dan blijft het resterende percentage voor de GGD over om op andere onderdelen te bezuinigen. Het effect van dit experiment koppelen we in het najaar terug aan het Algemeen Bestuur via een begrotingswijziging. Want de GGD zal in totaal 3 % bezuinigen, maar afhankelijk van wat de gemeente afzonderlijk blijven afnemen voor de inspecties kinderopvang kan dit enigszins afwijken van de gemeentelijke bijdrage zoals vermeld in deze beleidsbegroting 2014.

2.2 Indexering

Met ingang van 2013 voerden we de in het verleden toegepaste indexeringssystematiek opnieuw in. Dat betekent een correctie met terugwerkende kracht over twee jaren, vanaf 2013 (op de indexering van voor 2013 vindt geen correctie plaats). Groot voordeel hiervan is, dat te hoge of te lage indexeringen niet structureel doorwerken.

	Indexeringsvoorstel GGD			Index 2014
Loonindexering 2013	1,70%	65%	1,11%	
Prijsindexering 2013	3,25%	35%	1,14%	
Gewogen indexering 2013			2,24%	
Indexering 2013 bij begroting 2013			1,75%	
Correctie indexering 2013				0,49%
Loonindexering 2014	1,25%	62%	0,78%	
Prijsindexering 2014	1,75%	38%	0,66%	
Gewogen indexering 2014			1,44%	
Indexering 2014				1,44%
Voorstel indexering 2014				1,93%

- Bij de loonindexering 2013 is uitgegaan van de werkelijke loonkostenstijging in 2013, met inbegrip van de stijging per 1-1-2013 van de pensioenpremie en de overige toenames van de werkgeverslasten en het effect in 2013 van de stijging in 2012 van het cao-loon en de pensioenpremie.
- De prijsindexering 2013 is conform de raming van het Centraal Planbureau (CPB) van december 2012.
- De loonindexering 2014 is conform de raming van het CPB van december 2012 voor 2013, inclusief een raming van 0,75% vanwege de stijging van de pensioenpremie.
- Bij de prijsindexering 2014 is uitgegaan van de raming van het CPB van december 2012 voor 2013, waarbij het effect van de stijging van de btw in 2012 is gecorrigeerd. Dit is afwijkend van de prijsindex van de gemeenten, omdat de stijging van het btw percentage voor de GGD wel kostprijsverhogend is. De GGD kan de btw in tegenstelling tot de gemeenten niet verrekenen.

3 Programma's

In dit hoofdstuk staan de ontwikkelingen en hoofdpunten uit de diverse programma's voor 2014. Bij alle programma's zijn de kosten en de opbrengsten vooral gestegen door de indexering en de stijging van het aantal inwoners.

3.1 Preventie van infectieziekten

Samenwerken: dat is het devies!

Infectieziekten blijven een bedreiging voor onze gezondheid vormen. Oorzaken van uitbraken van infectieziekten zijn o.a. EHEC, legionella, Lyme, Q-koorts en het griepvirus H1N1. Daarnaast steken 'oude bekenden' helaas weer de kop op, zoals de schurft, de mazelen en kinkhoest. Dat betekent dat we alert moeten blijven en goed voorbereid moeten zijn, temeer daar we in een omgeving leven waar intensieve veehouderij, internationaal toerisme en toegenomen resistentie maakt dat de wereld steeds 'kleiner' wordt. Hiermee bedoelen we dat ziekten die in een ver land ontstaan, heel snel naar onze omgeving kunnen komen.

Voorkomen, opsporen en bestrijden van infectieziekten: hoe doe je dat? Wij doen dat door o.a. bron- en contactopsporing, door preventieve activiteiten en door het uitvoeren van curatieve soa-sprekuren. Bij soa/sense zijn vooral de jongeren een belangrijke doelgroep, waarbij we ons vooral richten op risicogroepen (jongeren met lage sociaaleconomische status, jonge starters, allochtone jongeren en christelijke jongeren). Het doel van seksuele en relationele vorming is jongeren ondersteunen bij hun seksuele ontwikkeling en hen leren seksueel verantwoorde keuzes te maken. Bij preventie van infectieziekten werken we steeds meer samen met partners zoals huisartsen, medisch microbiologen, zorginstellingen, kinderdagverblijven, het RIVM en anderen. Hierbij spelen de verschillende disciplines een eigen rol. Wij zetten onze expertise in, om anderen in staat te stellen de goede dingen te doen. Daarnaast kunnen we hierdoor de maatschappelijke kosten drukken. Met landelijke informatie kunnen we op maat en lokaal geënt onze adviezen en maatregelen inzetten. Met onze activiteiten willen we de verdere verspreiding van infectieziekten voorkomen.

Kosten

	Beleidsbegroting 2014	Beheersbegroting 2013	(in duizenden euro's) Beleidsbegroting 2013
Infectieziektebestrijding			
Kosten programma infectieziektebestrijding	4.572	4.575	4.223
Dotatie reserve uitbraak infectieziektebestrijding	0	50	50
Totaal kosten	4.572	4.625	4.273
Gemeentelijke bijdrage basistakenpakket (excl. maatwerk)	2.480	2.547	2.280
Opbrengsten uit tarieven	1.461	1.433	1.414
Overige opbrengsten	631	619	579
Totaal opbrengsten	4.572	4.599	4.273
Resultaat	0	-26	0

Vanaf 2014 is de reserve uitbraakinfectieziektebestrijding op het gewenste niveau, dus vindt er geen dotatie meer plaats en we verrekenen dit ook niet meer in de gemeentelijke bijdrage.

3.2 Jeugd en Gezin

Elk kind doet mee

Met 80% van onze kinderen gaat het gewoon goed. We zien het als onze opdracht om te zorgen dat dat zo blijft. En natuurlijk om er, samen met anderen, voor te zorgen dat het met de andere 20% beter zal gaan. Aan hen moeten we vooral onze tijd besteden! We noemen dit: risicogericht werken. Onze opdracht is de gezondheid van alle jeugdigen te bewaken, te beschermen en te bevorderen. In West-Brabant voeren we deze opdracht uit samen met onze collega's van de drie thuiszorg-organisaties, in een speciaal daarvoor opgerichte coöperatie. We doen dat vanuit een brede opvatting, gericht op gezondheid, welzijn, geluk en ontwikkelingskansen en voor alle kinderen van -9 maanden tot 23 jaar, waarbij de GGD de kinderen van 4 tot 23 jaar onder zijn hoede heeft.

De jeugdgezondheidszorg brengt tijdig belemmeringen op een gezonde ontwikkeling in beeld, op (psycho)sociaal, mentaal en lichamelijk vlak en vanuit een situatiegerichte benadering van het kind en zijn omgeving. Door tijdig risico's in beeld te brengen, kunnen we met preventieve interventies voorkomen dat kleine belemmeringen uitgroeien tot maatschappelijke problemen. Minder problemen leidt uiteindelijk tot groter welzijn in de maatschappij.

Extra aandacht voor pubers

Minister Schippers gaf in 2012 aan *"er landelijk 15 miljoen euro beschikbaar komt voor een extra individueel contactmoment voor leerlingen ouder dan 14 jaar op het voortgezet en middelbaar onderwijs. Dit extra individuele contactmoment kan zo nodig worden aangevuld met een extra gesprek, een groepsbijeenkomst of gerichte ondersteuning aan een leerkracht"*.

Het contactmoment moet gericht zijn op:

- een gezond gewicht (tegengaan van over- en ondergewicht);
- het bevorderen van seksueel gezond gedrag;
- de aanpak van sociaal emotionele problematiek/bevorderen van weerbaarheid;
- preventie van middelengebruik (waaronder alcohol).

In 2013 /2014 zullen we dit extra contactmoment met een experiment starten, dit evalueren en vervolgens overgaan tot een algehele invoering. In de gemeentelijke bijdrage is hiermee nog geen rekening gehouden.

Jeugdzorg en passend onderwijs

De stelselwijziging van de jeugdzorg en de invoering van passend onderwijs hebben grote gevolgen voor de jeugdgezondheidszorg. Gemeenten worden verantwoordelijk voor de uitvoering van de hele jeugdzorg. Het gaat vooral om een nieuwe opbouw van de ondersteuning en de zorg voor jeugdigen en/of hun opvoeders met een integrale aanpak.

Dit heeft natuurlijk ook gevolgen voor de jeugdgezondheidszorg. De uitdagingen voor ons zijn:

- uitgaan van een normale ontwikkeling en opvoeding van jeugdigen;
- dicht bij het gezin, de wijk, de buurt;
- een goede verbinding met de zorgstructuren in en om de school;
- de nadruk op tijdige (collectieve) preventie en ondersteuning;
- versterken van de eigen kracht van ouders en hun eigen netwerk;
- licht ondersteunen door die kracht te versterken, ingebed in het gewone leven;
- het betrekken van specialistische zorg als het niet anders kan.

We voeren deze taken samen met andere partijen uit in een omgeving waar de inwoners zelf voor hun belangen kunnen opkomen (civil society) en verbinden haar met de leefomgeving van de jongere en het gezin. Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is een herkenbaar en laagdrempelig inlooppunt in iedere gemeente. Hier kunnen kinderen, jongeren en hun ouders terecht voor al hun vragen over opvoeden en opgroeien. De jeugdgezondheidszorg biedt vanuit het CJG, dus dicht bij de jongere en de burger, haar diensten aan.

Kosten

	Beleidsbegroting 2014	Beheersbegroting 2013	(in duizenden euro's) Beleidsbegroting 2013
Jeugd en Gezin			
Kosten programma Jeugd en Gezin	6.469	6.554	6.451
Gemeentelijke bijdrage basistakenpakket (excl. maatwerk)	5.078	5.142	4.957
Gemeentelijke bijdrage basistakenpakket maatwerk	690	673	673
Overige opbrengsten	701	688	821
Totaal opbrengsten	6.469	6.503	6.451
Resultaat	0	-52	0

3.3 Lokaal gezondheidsbeleid

De GGD West-Brabant wil het kenniscentrum zijn voor de regio op het gebied van publieke gezondheid. Voortvloeiend uit de bestuurlijke visie heeft de GGD als organisatie van de gemeenten een rol in het brede sociale domein. Gezondheid is voor mensen een groot goed en daarnaast een voorwaarde voor participatie. En door te participeren gaan mensen zich beter voelen. Gezondheid en preventie zijn daarmee essentieel in het brede sociale domein. Wij leveren de gemeente stuurinformatie over de publieke gezondheid in die gemeente én lokaal beleidsadvies. Bij deze stuurinformatie verbinden we de praktijkkennis van de GGD, informatie geleverd door de inwoners van uw gemeente, epidemiologisch onderzoek, gezondheidsmonitors en beleid. We zoeken samen met onze partners naar wegen om de gemeenten in de transities te voorzien van goede informatie en adviezen. Daarnaast gebruiken we onze expertise ook om de effectiviteit van beleidsmaatregelen te evalueren.

In 2013 toetste de Inspectie voor de Gezondheidszorg het beleid van gemeenten (en GGD) en het aanbod en bereik van hun interventies. De resultaten hebben in 2014 natuurlijk onze aandacht.

Gezondheidsmonitors

In de cyclus van gezondheidsmonitors leveren wij in 2014 de gezondheidsmonitor 0-11 jarigen.

Kosten

	Beleidsbegroting 2014	Beheersbegroting 2013	(in duizenden euro's) Beleidsbegroting 2013
Lokaal gezondheidsbeleid			
Kosten programma lokaal gezondheidsbeleid	1.674	1.711	1.956
Gemeentelijke bijdrage basistakenpakket (excl. maatwerk)	1.496	1.509	1.700
Overige opbrengsten	178	174	256
Aanwending voorziening personeelsproblemen	0	5	0
Totaal opbrengsten	1.674	1.689	1.956
Resultaat	0	-23	0

3.4 Publieksinformatie en communicatie

De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van burgers. We kennen een traditie van ruim 100 jaar op gebied van gezondheidsvoorlichting. Het doel is om burgers te informeren over gezondheidsrisico's en -kansen, waardoor ze zélf beter in staat zijn om te werken aan een gezonde(re) leefstijl. We bieden publiek, gemeenten en partners hiervoor toegang tot betrouwbare en actuele gezondheidsdata/-informatie én het dienstenaanbod van de GGD.

Onze uitdaging anno 2014 zit niet meer (alleen) in informeren, maar juist in luisteren en dialoog aangaan. In 2014 zetten we de lijn van afgelopen jaren door:

- verdere digitale informatie;
- e-overheid toepassingen; online dienstverlening (zelfhulp- en zelfmanagementtools);
- meer gebruik maken van social media en online communities;
- kwaliteit van onze informatie belangrijker maken dan de kwantiteit;
- onze gezondheidsdata en gezondheidsinformatie toegankelijk maken, zodat we deze eenvoudiger bruikbaar worden voor gemeenten en partners (bijvoorbeeld door GGD-informatie te tonen op website van een partnerorganisatie in plaats van alle info via de GGD-kanalen).

Kosten

	Beleidsbegroting 2014	Beheersbegroting 2013	(in duizenden euro's) Beleidsbegroting 2013
Publieksinformatie en documentatie			
Kosten programma publieksinformatie en documentatie	266	269	232
Gemeentelijke bijdrage basistakenpakket (excl. maatwerk)	266	269	232
Resultaat	0	0	0

3.5 Gezonde en veilige leefomgeving

Preventieprogramma's

In 2014 gaan we experimenteren met het inhoudelijk volledig vraaggericht invullen van het maatwerk preventieprogramma's, in een goede samenwerking met gemeente en partners. De opdracht aan de GGD is om flexibel in te spelen op de vraag en écht vraaggericht te zijn.

Voor een effectieve aanpak van gezondheidsproblemen is een integrale aanpak nodig: de problemen zijn nog steeds groot en vragen aandacht op diverse leefgebieden. Vanaf 2014, in een aanpak over meerdere jaren, wordt de invulling van maatwerk preventieprogramma's volledig vraaggericht. We gaan uit van de eigen kracht van de burgers en hun sociale netwerk en zoeken daarbij constant naar manieren om zo lokaal mogelijk te werken. De gemeente (vanuit brede sociale domein) en de GGD werken hierbij nauw samen in de driehoek beleid, onderzoek en praktijk én werken samen met de publieke en private partners. Een integrale aanpak in wijk, buurt of dorp levert meer samenhang en verbinding op tussen gezondheid en beleid in het sociale domein. De resultaten van het landelijke experiment Gezonde Wijk laten zien dat een integrale wijkaanpak loont en gunstige effecten heeft op gezondheid, welzijn en veiligheid.

Milieu

Ook de fysieke omgeving heeft invloed op de gezondheid van mensen. Dit is duidelijk bij een calamiteit waarbij gevaarlijke stoffen vrij kunnen komen. Ook in het dagelijks leven spelen omgevingsfactoren, vaak ook binnenshuis, een belangrijke rol. Denk hierbij bijvoorbeeld aan vochtproblemen en geluids-overlast. Advisering en preventie zijn van groot belang. Buitenshuis kunnen we denken aan de inrichting van de wijk die kan stimuleren dat mensen meer bewegen. De medisch milieukundige taak van de GGD is ondergebracht bij Bureau Gezondheid, Milieu en Veiligheid (paragraaf 4.3).

Technische hygiënezorg

Kinderen zijn kwetsbaar en verdienen extra aandacht. Op basis van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen voert de GGD het toezicht uit in kindercentra, peuterspeelzalen, gastouderbureaus en bij gastouders. De veiligheid en het welzijn van kinderen staan in het toezicht centraal. De landelijke ontwikkeling van minder nalevingstoezicht en meer kwaliteitstoezicht gaat door. Dit wordt zichtbaar in de ingezette ontwikkeling van het risicogestuurd toezicht met meer nadruk op de pedagogische praktijk en minder op controles van schriftelijke documentatie. Om de kans op een veilige omgeving te vergroten worden landelijk o.a. de continue screening van medewerkers in de kinderopvang en het 'vier ogen' principe ingevoerd.

Sinds 2012 is het toezicht daar waar kan risicogestuurd en onaangekondigd. Bij goed scorende voorzieningen is er minder toezicht nodig en bij minder goed scorende voorzieningen of startende voorzieningen vindt meer toezicht plaats. Effectieve handhaving door de gemeenten vormt het sluitstuk van de kwaliteitsborging in de kinderopvang.

In 2014 gaan we experimenteren met de wens van de gemeenten om meer lokale sturing te krijgen op de kwaliteit van de kinderopvang en de daarbij passende inspecties en handhaving. De gemeente is bij de uitvoering van de wet voor het grootste deel zelf verantwoordelijk en krijgt een grotere beleids- en sturingsvrijheid. De samenwerking tussen gemeente en GGD wordt nauwer. Dit betekent dat de GGD in 2014 met iedere gemeente afspraken maakt over het aantal en het soort inspecties en deze inspecties gaat uitvoeren.

Bij instellingen waar geen specifieke wet van toepassing is wordt over het algemeen geen toezicht gehouden of infectierisico's afdoende afgedekt zijn. Hier heeft de gemeente, op grond van de Wet publieke gezondheid, de taak na te gaan of de gezondheid van de inwoners van de gemeente voldoende gewaarborgd is.

De GGD brengt voor die instellingen in 2014 de gezondheidsrisico's in kaart en geeft advies om adequate maatregelen te nemen. Ook hier staat preventie voorop.

Kosten

	Beleidsbegroting 2014	Beheersbegroting 2013	(in duizenden euro's) Beleidsbegroting 2013
Gezonde en veilige leefomgeving			
Kosten programma Gezonde en Veilige Omgeving	2.116	2.148	2.370
Gemeentelijke bijdrage basistakenpakket (excl. maatwerk)	1.424	1.454	1.690
Gemeentelijke bijdrage basistakenpakket maatwerk	580	567	567
Opbrengsten uit tarieven	34	33	32
Overige opbrengsten	79	77	82
Totaal opbrengsten	2.116	2.131	2.370
Resultaat	0	-17	0

3.6 Kwetsbare groepen

De GGD biedt een onafhankelijk vangnet voor mensen die zorg- en bescherming (tijdelijk) niet zelf kunnen regelen in nauwe samenwerking met partners. We bemensen het meldpunt Zorg en Overlast en brengen de casuïstiek in kaart, die vervolgens wordt besproken in het Maatschappelijk Steunsysteem (MASS) en het Bemoeizorgoverleg.

Het aantal meldingen blijft toenemen, vooral door de slechtere economische omstandigheden. Dak- en thuislozen, psychiatrische patiënten en woningvervuilers leveren een gevaar op voor hun eigen gezondheid, maar ook voor de gezondheid en het veiligheidsgevoel van hun omgeving.

De GGD werkt slim samen met zijn partners. In 2014 gaan we door met het zoeken naar mogelijkheden om aansluiting te vinden in de veiligheidskolom. De resultaten van het experiment rond het slimmer benutten van de GGD in het sociale domein zullen hier bepalend in worden.

We zien hier voor onze doelgroep veel voordelen. Zo kunnen we samen met derden mensen de juiste ondersteuning bieden om hun leven weer beter op orde te krijgen.

De forensische geneeskunde is een publieke taak. De forensisch arts voert als gemeentelijk lijkschouwer taken uit vanuit de Wet op de lijkbezorging, tijdens een 24-uurs bereikbaarheidsdienst. Een onderdeel van de wet is gericht op de NODO procedure (Nader Onderzoek DoodsOorzaak) en heeft als doel het achterhalen van de doodsoorzaak bij overleden minderjarigen bij onverklaard overlijden.

Kosten

	Beleidsbegroting 2014	Beheersbegroting 2013	(in duizenden euro's) Beleidsbegroting 2013
Kwetsbare groepen			
Kosten programma Kwetsbare groepen	1.135	1.142	1.228
Gemeentelijke bijdrage basistakenpakket (excl. maatwerk)	742	748	810
Opbrengsten uit tarieven	359	352	386
Overige opbrengsten	34	34	31
Totaal opbrengsten	1.135	1.134	1.228
Resultaat	0	-8	0

3.7 Ondersteunende afdelingen

Om de aansluiting met het exploitatieoverzicht te behouden, nemen we de kosten en opbrengsten van de ondersteunende afdelingen ook mee. Dit zijn kosten die geen invloed hebben op de programma's, zoals doorberekeningen aan andere organisaties die gebruik maken van de diensten van de GGD West-Brabant.

Kosten

	Beleidsbegroting 2014	Beheersbegroting 2013	(in duizenden euro's) Beleidsbegroting 2013
Ondersteunende afdelingen			
Kosten ondersteunende afdelingen	1.557	1.509	1.623
Overige bijdrage gemeenten (sociaal statuut, achterblijvende verplichtingen en BOPZ-online)	95	98	98
Gefactureerde secundaire diensten	449	440	525
Overige opbrengsten	287	282	439
Aanwending voorziening personeelsproblemen	250	159	182
Aanwending voorziening onderhoud panden	31	0	14
Onttrekking reserve frictiekosten	139	274	0
Financiële baten en lasten	168	104	186
Onttrekking bestemmingsreserve huisvesting	137	152	179
Totaal opbrengsten	1.557	1.509	1.623
Resultaat	0	0	0

Deze opbrengsten en kosten kunnen we niet direct aan een programma koppelen. Overige opbrengsten zijn opbrengsten door ontvangen subsidies en overige projectopbrengsten.

De gefactureerde secundaire diensten zijn opbrengsten als gevolg van doorberekeningen aan gelieerde partijen, zoals o.a. de GHOR, de Regionale Ambulancevoorziening (RAV) en het Bureau Gezondheid, milieu en veiligheid.

Gezondheid en veiligheid verbonden

Bij zorg en veiligheid gaat het om het voorkomen en opsporen van risico's voor de volksgezondheid. Maar ook om het bestrijden van deze risico's. Denk hierbij aan infectieziekten zoals Q-koorts, de Mexicaanse griep en TBC en aan een milieuramp zoals de explosie bij Moerdijk. Bij kleine en grootschalige incidenten of rampen is de GGD paraat. We werken daarbij samen met de GHOR (Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio).

Gezondheid en veiligheid zijn belangrijke kerntaken van de overheid. Hoewel ze verschillende wettelijke stelsels hebben, zijn er belangrijke raakvlakken waarop publieke organisaties voor gezondheid en veiligheid met elkaar moeten samenwerken. De samenhang tussen publieke gezondheid en veiligheid wordt geborgd door de directeur publieke gezondheid (dpg), die zowel directeur is van de GGD als van de GHOR en directielid van de veiligheidsregio. Dit krijgt o.a. vertaling in het op elkaar afstemmen van de werkprocessen bij de GGD en de GHOR, dit doen we door de werkprocessen samen te brengen in het Bureau Grootschalig Optreden Publieke Gezondheid. Dit is een professionele crisisorganisatie Volksgezondheid binnen de GHOR/GGD combinatie op de schaal van Midden- en West-Brabant en Brabant-Noord die toekomstbestendig is en functioneert als de herkenbare crisisorganisatie van de gemeenten op het gebied van openbare gezondheid binnen het domein van sociale en fysieke veiligheid.

Daarnaast zal het Bureau winst opleveren in de vorm van:

- continuïteit: GHOR-bureaus zijn klein en kwetsbaar; bundeling van krachten leidt tot betere borging van de continuïteit;
- kwaliteit: door taken te verdelen kan er meer deskundigheid op meer terreinen worden ontwikkeld. Daarnaast kunnen de best practices vanuit beide regio's beter worden benut;
- efficiency: door meer samenwerking van de GHOR-en ontstaat er ruimte om samen met de GGD'en meer te kunnen doen met dezelfde middelen.

Intensivering van de samenwerking met de GGD'en is nodig om fysieke en sociale veiligheid en gezondheid goed te kunnen verbinden binnen het brede werkveld van de publieke gezondheid.

Focus samenwerking GGD-GHOR:

1. Fysieke veiligheid: voorkomen, beperken en bestrijden van fysieke veiligheidsrisico's.
2. Sociale veiligheid: beschermen van mensen tegen elkaar (criminaliteit, overlast, huiselijk geweld, maatschappelijke participatie bevorderen etc.)
3. Het bevorderen van de zelfredzaamheid van burgers en de veerkracht in de maatschappij inclusief het ontwikkelen van de firstresponderfunctie van burgers

3.9 Totaal kosten per gemeente

In onderstaande tabel staat een berekening van de kosten per programma voor de gemeenten op basis van het aantal inwoners.

Voor het product Technische hygiënezorg kindercentra geldt een afwijkende verdeelsleutel, namelijk het aantal gastouders, gastouderbureaus, kindplaatsen en peuterspeelzalen per gemeente (zie bijlage 3 correctiekolom "gewijzigde verdeelsleutel THZ kindercentra"). De bijdrage elektronisch kinddossier (ekd) wordt verdeeld op basis van het aantal kinderen (zie bijlage 3 correctiekolom "gewijzigde verdeelsleutel ekd").

In onderstaand overzicht zijn de bedragen voor het sociaal statuut, achterblijvende verplichtingen en BOPZ-online opgenomen.

De kosten van het sociaal statuut en achterblijvende verplichtingen worden conform de afspraken bij de fusie van de GGD'en in 2000/2001 achteraf afgerekend op basis van de werkelijke kosten per gemeente. Ook de automatiseringskosten voor BOPZ-online worden achteraf afgerekend op basis van werkelijke kosten.

gemeenten	aantal inw.	Programma's						Totaal	TOTAAL
		Infectie- ziekte- bestrijding	Jeugd en gezin	Lokaal gezond- heidsbeleid	Publieks- informatie en doc.	Gezonde en veilige leefomg.	Kwetsbare groepen	soc. Statuut achterbl. Kn BOPZ-online	GGD West- Brabant
Aalburg	12.758	45.839	108.203	27.654	4.921	37.728	13.705	407	238.458
Alphen-Chaam	9.643	34.647	80.683	20.902	3.720	28.605	10.359	43	178.958
Baarle-Nassau	6.703	24.083	55.392	14.529	2.586	17.605	7.200	160	121.556
Bergen op Zoom	66.176	237.766	551.807	143.442	25.527	200.489	71.087	28.204	1.258.322
Breda	178.182	640.196	1.487.108	386.226	68.733	542.506	191.404	-7.089	3.309.084
Drimmelen	26.697	95.921	223.169	57.868	10.298	67.858	28.678	-442	483.350
Etten-Leur	42.219	151.690	353.871	91.514	16.286	116.777	45.352	147	775.636
Geertruidenberg	21.489	77.209	179.783	46.579	8.289	58.152	23.084	-698	392.398
Halderberge	29.253	105.104	243.867	63.409	11.284	82.524	31.424	11.039	548.650
Moerdijk	36.638	131.638	306.737	79.416	14.133	108.211	39.357	4.291	683.783
Oosterhout	53.770	193.192	449.632	116.551	20.741	160.217	57.760	942	999.035
Roosendaal	77.201	277.378	645.072	167.340	29.780	225.500	82.930	29.256	1.457.255
Rucphen	22.321	80.198	184.615	48.383	8.610	56.886	23.977	9.743	412.413
Steenbergen	23.477	84.351	195.795	50.889	9.056	65.945	25.219	9.254	440.509
Werkendam	26.415	94.907	222.595	57.257	10.189	71.150	28.375	479	484.953
Woensdrecht	21.685	77.913	180.650	47.004	8.365	63.167	23.294	8.788	409.181
Woudrichem	14.452	51.925	121.510	31.326	5.575	47.147	15.524	211	273.218
Zundert	21.272	76.429	177.116	46.109	8.206	53.229	22.850	666	384.604
TOTAAL	690.351	2.480.385	5.767.604	1.496.398	266.299	2.003.696	741.578	95.401	12.851.362

4 Paragraaf verbonden partijen

Deze paragraaf geeft inzicht in de bestuurlijke en financiële belangen en risico's van de GGD als gevolg van banden met externe rechtspersonen, waarin de GGD èn financieel deelneemt èn waarover zij zeggenschap heeft.

4.1 Hét Service centrum

Hét Service centrum (HSC) is een samenwerkingsverband tussen de GGD West-Brabant, de GGD Hart voor Brabant, de RAV Brabant Midden-West-Noord en de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant met als doel het samen uitvoeren van de ondersteunende diensten, zoals financiën, informatisering en automatisering, Human Resources Services (HRS), kwaliteit, facilitair management, inkoop en communicatie en informatie. Op dit moment participeert de Veiligheidsregio vooral wat betreft de salarisadministratie.

Deze samenwerking is vastgelegd in een overeenkomst 'Kosten voor gemene rekening', met daarin de verdeling van kosten en risico's tussen de deelnemende partijen. Hierdoor is het risico van btw-heffing afgedekt.

GGD Hart voor Brabant treedt op als penvoerder en heeft voor het HSC een aparte administratie ingericht. De aansturing van HSC gebeurt door de directeuren van de deelnemende organisaties.

4.2 Stichting GGDplus

De GGD'en in Brabant en Zeeland richtten deze stichting in 2006 op, met als doel de gezamenlijke belangenbehartigingen. Hieronder wordt verstaan:

1. Het coördineren en verzorgen van gezamenlijke activiteiten van de GGD'en.
2. Het beheren en gebruiken van de door de GGD'en beschikbaar gestelde fondsen en het uitvoeren van activiteiten.
3. Het bewaken van de voortgang en kwaliteit van deze activiteiten.
4. Het ondersteunen van de GGD'en bij de uitvoering van specifieke taken.
5. Het verrichten van alle overige activiteiten, die het doel kunnen bevorderen.

Per activiteit spreken de GGD'en steeds een verdeelsleutel af voor de verdeling van de kosten over de deelnemers. Als de activiteiten door de afzonderlijke GGD'en uitgevoerd zouden worden, zou dit leiden tot hogere kosten. Alle leveringen aan de GGD-en en vanuit de GGD-en zijn vrijgesteld van btw-heffing, zolang er geen sprake is van leveringen aan derden.

De GGD West-Brabant is penvoerder. Het bestuur van stichting GGDplus bestaat uit de directeuren van de deelnemende GGD'en.

4.3 Bureau Gezondheid, milieu en veiligheid

De GGD'en in Brabant en Zeeland hebben sinds 2004 de medische milieukundige taak ondergebracht bij dit bureau om zo slagvaardig, efficiënt en kostenbesparend te kunnen opereren. Centraal staan de gezondheid en aandacht voor de beleving door de inwoners van gezondheid, milieu en veiligheid. De kosten van dit bureau wordt verdeeld over de deelnemende GGD'en op basis van het aantal inwoners. De GGD West-Brabant is penvoerder. De directeuren van de deelnemende GGD'en sturen het bureau aan.

De bijdrage voor het product medische milieukunde is nagenoeg gelijk aan de doorberekende kosten vanuit het Bureau GMV. Feitelijk heeft de GGD dit product volledig uitbesteed aan dit regionale bureau, waarbij de GGD wel zorgt voor het relatiebeheer en de verantwoording richting de gemeenten.

4.4 Coöperatieve Vereniging Integrale Jeugdgezondheidszorg

De GGD West-Brabant en de thuiszorgorganisaties Thuiszorg Careyn Breda, Thuiszorg Thebe en Thuiszorg West-Brabant werken samen in een coöperatieve vereniging met als opdracht de integrale jeugdgezondheidszorg vorm te geven.

De directeur van GGD West-Brabant en de voorzitter van de Raad van Bestuur van Thuiszorg Thebe vormen het bestuur.

5 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Naast een goed kwaliteitsniveau dat stimulerend is voor het primaire proces, is het ook van belang dat de waarde van het gebouw op peil blijft. De aantrekkelijkheid van het gebouw en zijn omgeving kunnen dit bevorderen.

Op basis van het meerjarenonderhoudsplan zijn onderhoudscontracten voor installaties en bouwkundige onderdelen afgesloten voor de hoofdvestiging en (indien van toepassing) ook voor de nevenlocaties. In het meerjarenonderhoudsplan is onderscheid gemaakt tussen jaarlijks onderhoud dat direct in de exploitatie wordt opgenomen (o.a. onderhoud installaties) en meerjarenonderhoud (zoals schilderwerk en vloerbedekking), waarvoor jaarlijks een bedrag wordt gedoteerd.

Voor de overige kapitaalgoederen (o.a. printer/copiërs, archiefkasten/stellingen, telefooncentrales, e.d.) zijn ook onderhoudscontracten afgesloten om de functionaliteit en de levensduur te waarborgen. Daar waar het lease- of huurcontracten zijn, wordt het onderhoud meegenomen in deze contracten.

6 Paragraaf bedrijfsvoering'

6.1 Huisvesting

In het huisvestingsbesluit van het Algemeen Bestuur was uitgegaan van een budgettair-neutrale uitkomst van de nieuwbouw. Vooral door de Europese aanbesteding kwamen de kosten hoger uit dan was begroot. Daarvoor is in het verleden o.a. een bestemmings-reserve huisvesting gevormd. Deze bestemmingsreserve loopt in de komende jaren af. Door efficiencymaatregelen binnen de facilitaire dienst (i.v.m. de nieuwbouw) kan de organisatie de extra huisvestingskosten zelf oplossen.

6.2 Hét Service centrum

Om kosten te besparen, hebben de GGD West-Brabant, de GGD Hart voor Brabant, de RAV Brabant Midden-West-Noord en de Veiligheidsregio West- en Midden-Brabant een samenwerkingsverband afgesloten: Hét Service Centrum (HSC). Vanuit HSC worden in toenemende mate de activiteiten van de ondersteunende afdelingen gedeeld. Door de werkzaamheden van de afdelingen financiën, human resource management, informatisering en automatisering, inkoop, facilitair management, inkoop, maar ook communicatie en informatie in HSC onder te brengen en uit te breiden, ontstaat de mogelijkheid tot verdere reductie van de kosten in de komende jaren. Om tot de noodzakelijke efficiencywinst te komen, zal kritisch gekeken worden naar het niveau van ondersteuning en zal een doelmatigheidsslag worden doorgevoerd. Om deze doelmatigheidsslag uit te voeren, zullen wel frictiekosten moeten worden gemaakt. Uiteindelijk is de bedoeling dat taakstellend de kosten van de bedrijfsvoering worden teruggebracht.

7 Paragraaf financiering

Het Treasurystatuut geeft de basis voor de treasuryfunctie. De uitvoering staat in de begroting en het jaarverslag. In de begroting komen de concrete beleidsplannen aan de orde, terwijl in het jaarverslag de realisatie van de plannen en de verschillenanalyse worden gerapporteerd.

Het Treasurystatuut maakt onderscheid in de volgende elementen:

1. Algemene ontwikkelingen

De GROGZ West Brabant heeft een Treasurystatuut opgesteld, dat is vastgesteld door het Dagelijks Bestuur op 13 juni 2002. De ingangsdatum is 1 juli 2002

2. Risicobeheer

- Kasgeldlimiet: de toegestane kasgeldlimiet bedraagt 8,2% van de jaarbegroting 2014. Op basis van het kasstroomoverzicht 2014 kan de verwachting worden uitgesproken dat de GGD binnen de kasgeldlimiet blijft.
- Renterisico vaste schulden: het renterisico heeft betrekking op de vaste schulden en het bedrag waarover renterisico wordt gelopen. In de wet Fido is een renterisiconorm gegeven om de invloed van (externe) rentewijzigingen op de financiële resultaten te beperken.

Voor de uitvoering van het huisvestingsplan zijn in 2006 leningen aangetrokken voor een totaalbedrag van € 8,5 miljoen op basis van liquiditeitsprognoses voor de korte en voor de lange termijn. Voor de inwendige aanpassing van het nieuwe pand ad € 2 miljoen is een lening aangetrokken voor de periode van 20 jaar en voor het gebouw van 30 jaar (aflossing in 40 jaar: restant restsom € 1.625.000 na 30 jaar).

Omschrijving	Ingangsdatum	Eind datum	Hoofdsom	Rente perc.	Saldo begin 2014	Aflossingen 2014	Rente 2014	Saldo eind 2014
BNG nr. 40.102214	16-10-2006	tot 1-7-2028	2.000.000	4,20%	1.500.000	100.000	60.900	1.400.000
BNG nr. 40.102215	02-07-2007	tot 1-7-2038	6.500.000	4,31%	5.687.500	162.500	241.629	5.525.000
Totaal langlopende leningen			8.500.000		7.187.500	262.500	302.529	6.925.000

3. Kasbeheer

Het werkkapitaalbeslag wordt zoveel mogelijk beperkt door een snelle facturering. De gemeentelijke bijdrage en de dienstverlening aan derden worden zoveel mogelijk vooraf en per kwartaal gefactureerd. In de begroting 2014 is ervan uitgegaan, dat de mutatie werkkapitaal nihil is. Het kasstroomoverzicht laat een daling van € 0,1 miljoen van de bankstand zien, n.l. van € 3,5 miljoen begin 2014 naar een bankstand ultimo 2014 van € 3,4 miljoen.

8 Paragraaf weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- 1) de weerstandscapaciteit; dit zijn de middelen en mogelijkheden waarover de GGD beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Het gaat dan om de reserves en voorzieningen.
- 2) alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn genomen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

8.1 Beleid voor reserves en voorzieningen in relatie tot de risico's

De nota Reserves en Voorzieningen is door het Algemeen Bestuur vastgesteld op 27 juni 2008. In januari 2010 is een nieuwe nota ingebracht, maar deze is voorlopig aangehouden, hoewel wel op enkele onderdelen aangepast hebben plaats gevonden.

Op basis van de vastgestelde nota blijkt dat het weerstandsvermogen van de GGD op diverse onderdelen onder de vastgestelde minimumgrenzen is gedaald. Over aanvulling van het weerstandsvermogen heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden. Tijdens deze bestuursperiode wordt een nieuwe nota reserves en voorzieningen opgesteld en voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

8.2 Reserves en voorzieningen

De weerstandscapaciteit van de GGD West-Brabant bestaat uit:

	(in duizende euro's)		
Specificatie weerstandscapaciteit Reserves	Begroot ultimo 2014	Prognose ultimo 2013	Jaarrekening 2012
Algemene reserve	164	164	289
Bestemmingsreserve uitbraak infectieziekten	250	250	200
Egalisatiereserve plustaken	550	550	550
Bestemmingsreserve huisvesting	1.486	1.623	1.775
Bestemmingsreserve reorganisatie HSC	-	-	70
Bestemmingsreserve frictiekosten	460	599	848
Bestemmingsreserve monitoring	-	-	40
Totaal reserves	2.910	3.186	3.772

Jaarlijks vinden onttrekkingen plaats aan de bestemmingsreserve huisvesting conform het huisvestingsplan.

8.3 Inventarisatie van de risico's

8.3.1 Bedrijfsrisico's

De berekening van de kosten van het sociaal statuut en van achterblijvende verplichtingen is gebaseerd op de huidige personen, die gebruik (kunnen) maken van een wachtgeldregeling. Er is echter één persoon, die niet of beperkt gebruik maakt van deze afspraak, maar die in de toekomst bij verlies aan arbeidsinkomsten wel recht heeft op (volledig) wachtgeld. Het totale wachtgeldrisico wordt voor 2014 geschat op € 75.000 per jaar.

Bovendien voorzien Dagelijks Bestuur en directie een aantal risico's die nader worden toegelicht:

Voorziening Bijzondere Personeelsproblemen

In januari 2010 besloot het Algemeen Bestuur in het kader van voorstellen over de Nota reserves en voorzieningen om geen voorziening te treffen voor eventuele wachtgeldverplichtingen en andere verplichtingen die voortvloeien uit eventuele personele consequenties als gevolg van bezuiniging door gemeenten. Er is voor gekozen om in dat geval de financiële gevolgen via een sociaal plan separaat aan de gemeenten te presenteren.

Het Algemeen Bestuur heeft in de vergadering van 14 april 2011 een bezuinigingsopdracht voor 2012-2014 weggelegd bij de GGD. Dit heeft tot gevolg dat we in 2011 voorbereidingen hebben getroffen om deze bezuinigingen in 2012 te kunnen realiseren. Hierdoor voerden we in 2012 een aantal taken niet meer uit, wat heeft geleid tot gedwongen ontslagen in 2012. Naar verwachting kan de GGD de frictiekosten als gevolg van de bezuinigingen in 2012 zelf opvangen. Overigens zijn dit alle kosten, die samenhangen met het ontslag en re-integratie van de betreffende medewerkers.

Als het volume en de inhoud van de bezuinigingen zoals vermeld in de beleidsbegroting 2013 niet veranderen, verwachten we ook de frictiekosten 2013 zelf te kunnen opvangen. De voorgestelde bezuinigingen 2013 hebben namelijk een minder grote personele component dan bij de bezuinigingen 2012.

Voor 2014 is nog geen zekerheid over de gevolgen van de bezuinigingen. Deze worden in de loop van 2013 verder uitgewerkt. Echter gezien de omvang van de reserves en de voorziening is zeker, dat eventuele frictiekosten ontstaan door de bezuinigingen 2014 niet meer opgevangen kunnen worden.

Algemene reserve

De afgelopen jaren heeft de GGD regelmatig onttrekkingen aan de algemene reserve moeten doen, waardoor het saldo van de algemene reserve ver beneden het minimale niveau daalde. Hierdoor is er nagenoeg geen dekking voor financiële tegenvallers. Tot op heden heeft het bestuur nog niet ingestemd met maatregelen om de algemene reserve aan te vullen tot het noodzakelijk niveau zoals bestuurlijk is vastgesteld. Om de algemene reserve op het minimale niveau te brengen is een eenmalige dotatie nodig van naar schatting € 547.000.

Daarnaast is een structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage van het basistakenpakket nodig om de GGD zelf in staat te stellen om de algemene reserve in de toekomst op minimumniveau te houden.

Controle belastingdienst

In 2011 is in opdracht van de belastingdienst een controle uitgevoerd voor de jaren 2008 t/m 2010. De resultaten van deze controle zijn nog niet bekend, maar hieruit kunnen nog wel financiële verplichtingen voortkomen. De controle richt zich op twee btw-componenten, namelijk:

1. compensabele btw: is de btw correct doorgeschoven naar de gemeenten, waarbij het risico aanwezig is dat er in de betreffende jaren teveel btw is doorgeschoven naar de gemeenten;
2. Het dispuut met de fiscus over btw bij verkopen. Dit handelt over de vraag of op alle belastbare activiteiten de btw in de ogen van de fiscus correct is afgedragen.

Plusproducten

Plusproducten worden kostendekkend geoffreerd. Zoals is besloten in het Algemeen Bestuur is er een egalisereserve plustaken ingesteld. Resultaten op deze plusproducten worden verwerkt in de egalisereserve plustaken.

Deze extra producten dragen wel bij aan de overheaddekking van de GGD. Dit impliceert dat ontwikkelingen in de afname van deze producten, bijvoorbeeld als gevolg van bezuinigingen, budgettaire gevolgen hebben voor de overige producten (basis en maatwerk).

Risico Academische Werkplaats

De Academische Werkplaats voert praktijkgericht onderzoek uit om preventief beleid en activiteiten van gemeenten zo efficiënt en effectief mogelijk te maken. Dit soort onderzoek is nodig om de kwaliteit van de preventie voor mensen te waarborgen en in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen in publieke gezondheid. De Academische Werkplaatsen zijn via stimuleringsubsidies ontwikkeld en moeten geborgd gaan worden in het reguliere werk van de GGD.

9 Programmarekening 2014

(in duizenden euro's)

	Beleidsbegroting 2014	Beheersbegroting 2013	Beleidsbegroting 2013
<u>Infectieziektebestrijding</u>			
Totaal baten	4.572	4.599	4.273
Totaal kosten	4.572	4.625	4.273
Resultaat	0	-26	-0
<u>Jeugd en Gezin</u>			
Totaal baten	6.469	6.503	6.451
Totaal kosten	6.469	6.554	6.451
Resultaat	-0	-52	-0
<u>Lokaal gezondheidsbeleid</u>			
Totaal baten	1.674	1.689	1.956
Totaal kosten	1.674	1.711	1.956
Resultaat	-0	-23	0
<u>Publieksinformatie en documentatie</u>			
Totaal baten	266	269	232
Totaal kosten	266	269	232
Resultaat	-0	0	0
<u>Gezonde en veilige leefomgeving</u>			
Totaal baten	2.116	2.131	2.370
Totaal kosten	2.116	2.148	2.370
Resultaat	-0	-17	0
<u>Kwetsbare groepen</u>			
Totaal baten	1.135	1.134	1.228
Totaal kosten	1.135	1.142	1.228
Resultaat	0	-8	0
<u>Ondersteunende afdelingen</u>			
Totaal baten	1.557	1.509	1.623
Totaal kosten	1.557	1.509	1.623
Resultaat	0	0	0
RESULTAAT NA BESTEMMING	-0	-125	-0

10 Exploitatieoverzicht 2014

(in duizenden euro's)

	Beleids begroting 2014 €	Beheers begroting 2013 €	Beleids begroting 2013 €	Beheers- begroting 2012 €
Bedrijfsopbrengsten				
Gemeentelijke bijdrage basistakenpakket (excl. maatwerk)	11.486	11.305	11.305	11.140
Gemeentelijke bijdrage basistakenpakket maatwerk	1.270	1.240	1.240	1.202
Gemeentelijke bijdrage beleidsintensivering	0	0	0	308
Gemeentelijke bijdrage EKD	0	364	364	364
Overige bijdrage gemeenten	95	98	98	97
Opbrengsten uit tarieven	1.854	1.819	1.833	1.801
Gefactureerde secundaire diensten	450	440	525	516
Overige opbrengsten	1.910	1.874	2.207	2.169
Aanwending voorziening	281	164	196	305
Som der bedrijfsopbrengsten	17.346	17.304	17.768	17.902
Bedrijfslasten				
Salarissen en sociale lasten	8.504	8.593	8.728	8.821
Personeel derden	414	411	408	401
Overige personeelskosten	705	697	686	674
Kapitaallasten	970	964	1.052	1.072
Toevoeging voorzieningen	125	125	135	135
Kosten Het Service Center (HSC)	2.773	2.805	2.935	2.885
Overige bedrijfskosten	4.299	4.314	4.139	4.298
Som der bedrijfslasten	17.790	17.909	18.083	18.286
	-444	-605	-315	-384
Financiële baten en lasten	168	104	186	186
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	-276	-501	-129	-198
Buitengewone baten	0	0	0	0
Buitengewone lasten	0	0	0	0
Buitengewoon resultaat	0	0	0	0
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	-276	-501	-129	-198
Dotatie bestemmingsreserve uitbraak infectieziekten	0	-50	-50	-50
Onttrekking bestemmingsreserve huisvesting	137	152	179	178
Onttrekking bestemmingsreserve monitoring	0	0	0	70
Onttrekking bestemmingsreserve frictiekosten	139	274	0	0
RESULTAAT NA BESTEMMING	0	-125	0	0

11 Toelichting exploitatieoverzicht 2014

11.1 Baten

De gemeentelijke bijdrage voor het basistakenpakket (excl. maatwerk) 2014 stijgt ten opzichte van 2013 door de indexering 2014 (1,93%) en een stijging van het aantal inwoners. Daarnaast is vanaf 2014 de gemeentelijke bijdrage ekd opgenomen onder de gemeentelijke bijdrage voor het basistakenpakket (excl. maatwerk), waardoor deze niet meer afzonderlijk wordt gepresenteerd. Tegenover deze stijging staat een daling als gevolg van de bezuinigingen (3,0%).

De gemeentelijke bijdrage voor het basistakenpakket maatwerk 2014 stijgt ten opzichte van 2013 door de stijging van het aantal inwoners en indexering 2014 (1,93%).

De overige gemeentelijke bijdrage is begroot voor 2014 op basis van de werkelijke kosten 2012. Deze kosten voor sociaal statuut, achterblijvende verplichtingen en BOPZ-online worden als voorschot in rekening gebracht bij de gemeenten en achteraf op basis van werkelijke kosten met de gemeenten afgerekend.

De opbrengsten uit tarieven, de gefactureerde secundaire diensten en overige opbrengsten zijn geïndexeerd met 1,93%.

De aanwending voorziening is t.o.v. de beheersbegroting 2013 gestegen met € 117.000. Deze onttrekking is gebaseerd op de huidige verplichtingen en wordt vooral verklaard door een hogere onttrekking aan de voorziening bijzondere personeelsproblemen.

11.2 Lasten

De daling van de salarissen en sociale lasten ten opzichte van de beheersbegroting 2013 wordt vooral veroorzaakt door de gevolgen van de bezuinigingsopdracht, waarbij wel rekening is gehouden met de loonindex.

De kosten van personeel derden en overige personeelskosten zijn ten opzichte van de beheersbegroting 2013 gestegen door de indexering.

Ten opzichte van de beheersbegroting 2013 zijn de kapitaalslasten licht gestegen. In bijlage 1 'Staat van activa' is de berekening van de kapitaalslasten gespecificeerd.

De toevoeging voorzieningen is in 2014 gebaseerd op het meerjarenonderhoudsplan.

De kosten van Hét Service Centrum worden in de begroting 2014 begroot op basis van de kostenverdeelovereenkomst met de GGD Hart voor Brabant, de RAV Brabant Midden-West-Noord en de Veiligheidsregio West en Midden Brabant. De te betalen kosten 2014 zijn geschat op € 2.773.000.

Overige bedrijfskosten:

De overige bedrijfskosten 2014 zijn gedaald ten opzichte van de beheersbegroting 2013 door de gevolgen van de bezuinigingen. Hierbij is wel rekening gehouden met de indexering.

11.3 Resultaat

Resultaat	(in duizende euro's)		
	Beleids begroting 2014	Beheers- begroting 2013	Vershil
Baten minus lasten	-444	-605	161
Rentebaten activastaat	440	408	32
Rentebaten rekening courant	31	10	21
Rentelasten leningen	-303	-314	11
Financieel resultaat	168	104	64
Resultaat voor bestemming	-276	-501	225
Resultaatbestemming:			
Dotatie bestemmingsreserve uitbraak infectieziekten	0	-50	50
Onttrekking bestemmingsreserve frictiekosten	139	274	-135
Onttrekking bestemmingsreserve huisvesting	137	152	-15
Resultaat na bestemming	0	-125	125

12 Investeringsbegroting 2014

De investeringsbegroting 2014 bedraagt:
(in duizenden euro's)

Omschrijving	Beleids- begroting 2014	Prognose 2013	Beheers- begroting 2013	Beleids- begroting 2013
Bouwkosten / Verbouwingen	0	27	20	0
Inventaris	11	112	117	20
Bedrijfs- / vervoersmiddelen	0	35	35	0
Telefooninstallatie	3	110	110	125
Apparatuur / programmatuur	20	77	72	158
Medische inventaris	10	0	0	10
Totaal investeringen	44	361	354	313

13 Kasstroomoverzicht 2014

(in duizenden euro's)

	Beleids- begroting	Beleids- begroting
	2014	2013
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
<i>Resultaat voor bestemming</i>	-276	-129
<u>Aanpassingen voor:</u>		
Afschrijvingen	529	589
Toevoeging voorzieningen	125	135
Vrijval voorzieningen	-281	-196
	373	528
<u>Mutatie werkkapitaal:</u>		
Mutatie voorraad	0	0
Mutatie vorderingen	0	0
Mutatie overlopende activa	0	0
Mutatie kortlopende schulden	0	0
Mutatie overlopende passiva	0	0
	0	0
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	97	399
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen	44	-313
Desinvesteringen	0	0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	44	-313
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Aflossingen op ontvangen langlopende leningen	-263	-263
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-263	-263
Mutatie liquide middelen	-122	-177
Liquide middelen per begin boekjaar	3.533	2.048
Liquide middelen per einde boekjaar	3.411	1.871
Mutatie liquide middelen	-122	-177

14 Meerjarenraming 2013-2018

(in duizenden euro's)

	Beleids begroting	Beheers begroting	Beleids begroting	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
	2013	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	€	€	€	€	€	€	€
Bedrijfsopbrengsten							
Gemeentelijke bijdrage basistakenpakket (excl. maatwerk)	11.305	11.305	11.486	11.486	11.486	11.486	11.486
Gemeentelijke bijdrage basistakenpakket maatwerk	1.240	1.240	1.270	1.270	1.270	1.270	1.270
Gemeentelijke bijdrage plustaken (gemeenten)	0	0	0	0	50	50	50
Gemeentelijke bijdrage structurele beleidsintensivering	0	0	0	0	pm	pm	pm
Gemeentelijke bijdrage EKD (structureel)	364	364	0	0	0	0	0
Overige bijdrage gemeenten	98	98	95	95	95	95	95
Opbrengsten uit tarieven	1.833	1.819	1.854	1.882	1.910	1.939	1.968
Gefactureerde secundaire diensten	525	440	450	457	464	471	478
Overige opbrengsten	2.207	1.874	1.910	1.939	1.968	1.997	2.027
Aanwending voorziening	196	164	281	216	84	62	205
Som der bedrijfsopbrengsten	17.768	17.304	17.346	17.344	17.327	17.370	17.579
Bedrijfslasten							
Salarissen en sociale lasten	8.728	8.593	8.504	8.504	8.504	8.504	8.504
Personeel derden	408	411	414	420	427	433	439
Overige personeelskosten	686	697	705	716	727	727	737
Kapitaallasten	1.052	964	970	970	970	970	970
Toevoeging voorzieningen	135	125	125	125	125	125	125
Kosten Hét Service Center	2.935	2.805	2.773	2.790	2.807	2.824	2.841
Overige bedrijfskosten	4.139	4.314	4.299	4.264	4.213	4.208	4.335
Som der bedrijfslasten	18.083	17.909	17.790	17.788	17.771	17.789	17.951
	-315	-605	-444	-444	-444	-419	-372
Financiële baten en lasten	186	104	168	168	168	168	168
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	-129	-501	-276	-276	-276	-251	-204
Buitengewone baten	0	0	0	0	0	0	0
Buitengewone lasten	0	0	0	0	0	0	0
Buitengewoon resultaat	0	0	0	0	0	0	0
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	-129	-501	-276	-276	-276	-251	-204
Dotatie bestemmingsreserve uitbraak infectieziekten	-50	-50	0	0	0	0	0
Onttrekking bestemmingsreserve huisvesting	179	152	137	137	137	137	137
Onttrekking bestemmingsreserve frictiekosten	0	274	139	139	139	114	67
RESULTAAT NA BESTEMMING	0	-125	0	0	0	0	0

Voor 2015 en verder houden we rekening met de nullijn voor de gemeentelijke bijdrage en de loonkosten, voor de overige opbrengsten en kosten houden we rekening met een indexering van 1,5%.

- Bijlage 1 : Staat van vaste activa**
2 : Staat van reserves en voorzieningen
3 : Bijdrage deelnemende gemeenten

STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN

BIJLAGE : 2

Beleidsbegroting 2014

NAAM	SALDO BEGIN VAN HET DIENST-JAAR	TOENAMES IN 2013	AFNAMES IN 2013	SALDO EINDE VAN HET DIENST-JAAR	TOENAMES IN 2014	AFNAMES IN 2014	SALDO EINDE VAN HET DIENST-JAAR
	01.01.2013			31.12.2013			31.12.2014
RESERVES							
100 Algemene reserve	289.310	0	-125.131	164.179	0	0	164.179
190 Bestemmingsreserve uitbraak infectieziekten	200.000	50.000	0	250.000	0	0	250.000
193 Egalisatiereserve plusstaken	549.556	0	0	549.556	0	0	549.556
194 Bestemmingsreserve Huisvesting	1.774.843	0	-151.704	1.623.139	0	-137.152	1.485.987
196 Bestemmingsreserve reorganisatie HSC	70.140	0	-70.140	0	0	0	0
197 Bestemmingsreserve frictiekosten	848.292	0	-249.251	599.041	0	-139.189	459.852
198 Bestemmingsreserve monitor	40.000	0	-40.000	0	0	0	0
TOTAAL RESERVES	3.772.141	50.000	-636.226	3.185.915	0	-276.341	2.909.574
VOORZIENINGEN							
202 Onderhoud panden GROGZ West-Brabant	394.033	125.166	0	519.199	125.166	-31.090	613.275
220 Voorziening bijzondere personeelsproblemen	857.016	0	-332.621	524.395	0	-250.383	274.012
TOTAAL VOORZIENINGEN	1.251.049	125.166	-332.621	1.043.594	125.166	-281.473	887.287
TOTAAL RESERVES & VOORZIENINGEN	5.023.191	175.166	-968.847	4.229.509	125.166	-557.814	3.796.862

BIJDRAGE DEELNEMENDE GEMEENTEN
Beleidsbegroting 2014

BIJLAGE : 3

gemeenten	(bedragen in euro's)										Bijdrage deelnemende gemeenten 2013			
	aantal inwoners per 31 oktober 2012	bijdrage per inwoner basistakpakket (incl. maatwerkdeel)	bijdrage per inwoner sociaal statuut	bijdrage per inwoner achterblijvende verplichtingen	bijdrage per inwoner BOPZ-online	Totale bijdrage per inwoner	basistakpakket (incl. maatwerkdeel)	gewijzigde verdelstuutel THZ kindercentra	Gewijzigde verdelstuutel EKD sociaal statuut	achterblijvende verplichtingen		BOPZ-online	TOTAAL BIJDRAGE DEELNEMENDE GEMEENTEN 2014	
Aalburg	12.758	18,48	0,00	-0,11	0,14	18,51	235.736	699	1.615	48	-1.440	1.800	238.458	241.160
Alphen-Chaam	9.643	18,48	0,00	-0,11	0,11	18,48	178.179	617	119	22	-1.079	1.100	178.958	179.897
Baarle-Nassau	6.703	18,48	0,00	-0,11	0,13	18,50	123.855	-1.850	-609	25	-765	900	121.556	124.140
Bergen op Zoom	66.176	18,48	0,02	0,27	0,13	18,90	1.222.767	8.418	-1.067	1.235	18.069	8.900	1.258.322	1.276.604
Breda	178.182	18,48	0,00	-0,11	0,07	18,44	3.292.358	25.345	-1.530	315	-19.704	12.300	3.309.084	3.326.044
Drimmelen	26.697	18,48	0,00	-0,11	0,09	18,46	493.294	-9.628	126	109	-3.050	2.500	483.350	489.424
Elften-Leur	42.219	18,48	0,00	-0,11	0,11	18,48	780.102	-5.760	1.148	147	-4.701	4.700	775.636	782.287
Geertruidenberg	21.489	18,48	0,00	-0,11	0,07	18,44	397.063	-4.218	251	86	-2.384	1.600	392.398	397.207
Halderberge	29.253	18,48	0,02	0,28	0,08	18,86	540.522	-2.381	-530	574	8.064	2.400	548.650	558.540
Moerdijk	36.638	18,48	0,01	0,02	0,08	18,59	676.979	1.871	641	385	806	3.100	683.783	691.457
Oosterhout	53.770	18,48	0,00	-0,11	0,13	18,50	993.535	4.153	405	129	-5.987	6.800	999.035	1.017.370
Roosendaal	77.201	18,48	0,02	0,28	0,08	18,86	1.426.481	1.429	89	1.414	21.341	6.500	1.457.255	1.482.167
Rucphen	22.321	18,48	0,02	0,28	0,14	18,92	412.436	-7.899	-1.868	427	6.216	3.100	412.413	420.294
Steenbergen	23.477	18,48	0,02	0,27	0,10	18,87	433.796	-2.195	-346	449	6.405	2.400	440.509	445.997
Werkendam	26.415	18,48	0,00	-0,11	0,13	18,50	488.083	-5.518	1.908	106	-3.026	3.400	484.953	491.314
Woensdrecht	21.685	18,48	0,02	0,28	0,11	18,89	400.685	228	-520	406	5.982	2.400	409.181	414.698
Woudrichem	14.452	18,48	0,00	-0,11	0,12	18,49	267.037	5.201	769	57	-1.646	1.800	273.218	276.514
Zundert	21.272	18,48	0,00	-0,11	0,14	18,51	393.053	-8.512	-603	82	-2.416	3.000	384.604	391.553
TOTAAL	690.351	18,48	0,01	0,03	0,10	18,62	12.755.961	0	0	6.016	20.685	68.700	12.851.362	13.006.667